

18
21-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Ορ. I, 18/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκτέρ. 1969 / 21 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... Εἰς ἀμφοτέρας

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Ὀχι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ... Καὶ ὡς ... ἄτομα ἢ καὶ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... Ἐρχάτες

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; Καὶ εἶδος καὶ χρήμα

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ... Ἐχρησιμοποιοῦντο Ἐρχάτες ἐποχικῶς ἰδίᾳ κατὰ τὸ ὄρος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... Ὀχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Εἰς χειμερινὰ χωρία ὅπου ὑπῆρχον τοις γέλοις Αἱ νέαι δὲ ἐπῆγαιναν

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; Ὡς Ἐρχάται ἡμερομισθίως

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
... Μ.ε. ζωϊκὴν κόπρον.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1946.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1933 καὶ ἔτι πρὶν.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ εἰσάγειν ἄροτρον ἐγένετο ἀπὸ τὴν

διὰ τῆς ἐκκρέσεως τῶν ἀγρῶν καὶ ἡ προμήθεια τοῦ ἐγένετο ἀπὸ τῆς πόλεως Μαυρᾶς Γέφυρας Ἀντ. Θράκης.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Κόλι..... 4. ὄδρᾶ..... 7. Γτερό.... 10. Σταυρός
2. Βέρχ..... 5. μάχα..... 8. Βέρχ..... 11. Τροχῶλι.
3. Σταβάρ..... 6. γινι..... 9. Βίθ..... 12. χιάντσος.

1. τσιβχαρλίκι
2. ἑντεκτές
3. κρόνα.

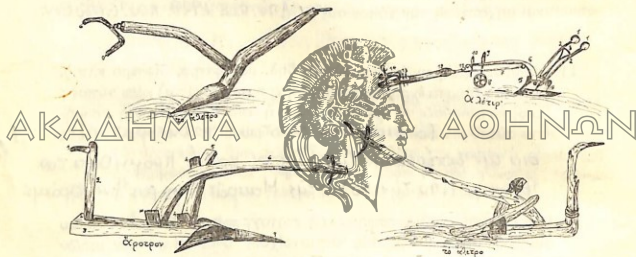
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ 1948.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ Ἀπὸ τοῦ 1936.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1936.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού ..Ἀπρ. τσβ. 1937.....

στ' 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
..Τὸ ξύλινον.. ἄροτρον.. τὸ.. κατασκευάζει.. καὶ τὸ..
..κατασκευάζει.. ὁ.. ἁρπαγιάτης (μαραγκός καὶ...
..Γιδεράς).

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ..Γαβρί...	6. ..Καίσι...	11.
2. ..Κοντούρι...	7.	12.
3. ..ῥύτι...	8.	13.
4. ..Παράβολο...	9.	14.
5. ..Γαίτα...	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τό **ύνι**. Τό **ύνι** τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἦ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει **ύνι** (ἦ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

.. Τό **ύνι** **ἀριθ.** **1**. **ύνι** .. ἐκρηγμοποιεῖτο. **διὰ** **τῶν** **ἀρο-**
τρίων. **τῶν** **χωματερῶν** (λιβάδια, κῆποι) **καί** **τό**..
ύνι **ἀριθ.** **2** **διό** **τι** **πετρώδη** **χωρεῖται**.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;... **κυλινδρῶν**..

.. **ἔς** **τό** **εἰμονιζόμενον**.....

- 6) Ἦτο (ἦ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

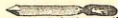
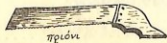
αἰεροθάλασσα

.. ἦτο **καί** **εἶναι** **κατασκευασμένη** **ἐκ** **ξύλου**.....

- 7) Ἐργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

.. **σκεπάρνι** **πριόνι** **ἀρίδι** **καί** **ξυλοφάι**.....

ριπί ή ξυλοφάι (ἀνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . . βόες, βόαι βαλοι, καὶ ἡ. η. σ. . .

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Δύο ζῶα

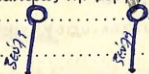
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; Ἦτο. καὶ εἶναι. ἀναγκαῖος. ὁ ζυγός

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

1 = ζυγός . . . 2 = κατὰ ζυγί . . . 3 = μεσοζῶα . . . 4 = ζεῦλα . . .

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ὁ κρίκος ἦτο ἀπὸ ὀξυρρι καὶ ἐλέγχεται

(καίει)

καίει

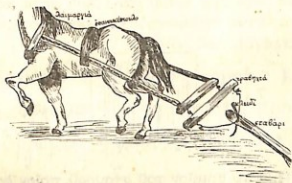
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ποτέ

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Δὲν ἐξέρχεται ἐν ζῶον

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Δὲν ὑπάρχει οὐτε ἵπάρχον ἐκ τῶν τόπων μας
ἄλογα.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

6. ἄνδρας (ἰδιοκτήτης).....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν βοδιῶν ἐκαστέρωθεν
παραθέτω σχετικὴν φωτογραφίαν.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

ὁμοίως ὡς ἔνω.....

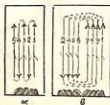
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Με σχοινία τὰ ὁποῖα ἔχουν δεθῇ ἐκ τῶν
κέρων.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ αὐλακιές. κατ' εὐθείαν
.. γραμμὴν ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, γατάμιες, σιτισίς, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἐγίνετο μὲ ἑπορίες... καὶ... γίνεται...
... μὲ ἑπορίες...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;
... μὲ αὐλακιάν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... Εἰς Μελοισία, Ζάνους, ἀρείνον, Προμακικόν, χωρίον...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.
.. Παλαιότερον ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων ἐγίνετο μὲ
.. τὸ ὑνί καθέτως, σήμερον γίνεται πλαγίως...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Εἰς...? ἐκ χειρὸς εἰς...? ἐγίνετο. καθ' ἑαυτὴν...
...καὶ διὰ τὴν... ἐπορὰν. τῆν... δημητριακῶν. πλεονεξίαν...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Διὰ τὴν... ἐπορὰν. ? ἐχέον δὲ τὸ
... τρία... ὀργώματα... Πρώτον... ? ὄργωμα... βαθύ. (κύλιμα)
... δεύτερον... ὄργωμα... λιγώτερον... βαθύ. (διευτέρημα)...
... Τρίτον... ὄργωμα... (ψιλοχωματισμός).....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν ἐγίνετο τρία ἐκαψίματα
πρώτον (κύλιμα) ... δεύτερον (ἐκαψίμα) ... τρίτον (φύτευμα)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... Τρία... χρόνια... καὶ ἐλέγοντο... (κελεμέδες).....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Τρία... Μαῖον... .. ἀβιβνέταν... καὶ τὰ τρίτον τὸν θυτῶβριον.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

... Μὲ τὸ (βινίκι)... ἢ το... ξύλινον... βαρελάκι.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

.....Μ.Ε. Τὸ...Τ.Ε.Κ.Ε.Λ.Ι.
Τὸ ὀπρίον τοποθετεῖται εἰς τὸ
κάτω ἄκρον τῆς φκέντρας

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ...Ι.Ι.Χ.Ε.Τ.Α.Ι...Ε.Β.Α.Ρ.Ν.Ι...Ε.Μ.Α.Ι.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ...Τ.Ε.Κ.Ε.Λ.Ι...Χ.Ρ.Η.Μ.Ε.Ι...Ε.Ι.Σ...Τ.Ο.Υ...Κ.Η.Π.ΟΥ...Δ.Ι.Ο...
Τ.Α...Ε.Π.Α.Ι.Μ.Ο...Τ.Ω.Ν...Β.Ω.Λ.Ω.Ν...Ἡ...Σ.Υ.Λ.Ι.Ν.Ι.Α...Ε.Β.Α.Ρ.Ν.Ι.Α...Δ.Ι.Α...Τ.Η.Ν...
Ἰ.Σ.Ο.Π.Ε.Δ.Ω.Σ.Η.Ν...Τ.Ο.ῦ...Χ.Ω.Ρ.Α.Φ.Ι.Ο.ῦ...
Ἡ...Ε.Ι.Δ.Υ.Ρ.Ε.Ν.Ι.Α...Ε.Β.Α.Ρ.Ν.Ι.Α...Δ.Ι.Α...Τ.Ο...Ε.Π.Α.Ι.Μ.Ο...Τ.Ω.Ν...Β.Ω.Λ.Ω.Ν...
ΚΑΙ...Τ.Η.Ν...ΚΑ.Λ.Υ.Ψ.Η.Ν...Τ.Ω.Ν...Ε.Π.Ο.Ρ.Ω.Ν.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

... 1. = Ἐκαλιεργεῖ. διὰ . κυλητικά. 2. = καμάς. διὰ . πέτρις!

... 3. = Τσάπα. καὶ 4. = καμάς. διὰ . ἐκάψιμο.

.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

... Τὰ ἄρρηνα τέκνα . βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην καὶ
... καλοῦνται . (Τσουρούκια) . βοηθοί.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

... Εἰς τὰ . μαυροχώματα . Ρεβυθία, φαμὲς
... κενκία . τὰ . δι' ἑσθρολὰ . εἰς . ἀμφοτέρω πλάγια.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... Εἰς τὰ . μαυροχώματα . ὁ βίκος . ἐνῶ . τὸ τριφύλλι
... θέλει . ἀμφοτέρω καὶ ὑγρὰ χωράφια.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

... 2-3 χιμυλά . εἰς . καθέ . φωλιά.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

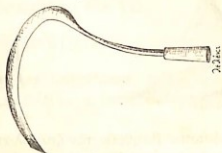
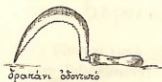
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... Μὲ δρεπάνι... λελέκι...

... 1 = δρεπάνι... 2 = παλαμφορία...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

... Εἶναι... ἀκόμη ἐν χρήσει τὸ δρεπάνι λελέκι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ ΚΟΒΒΑ:...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... Ἡ... λεπίς... τοῦ... δρεπανιοῦ... καὶ τῆς... κόσσας... εἶναι... ὁμαλὴ...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἀπὸ ξύλο... καὶ... ὁ εἰδυμένιος ἐκελετός... τῆς... ἐλέγετο... ΚΟΒΒΑ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... Τὰ δρεπάνια τὰ κατασκευάζεν ὁ βιθέρω

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰς χειρὰς, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Ὁχι... Μόνον... τὰ ρεβιθία, αἱ φακὲς... τὰ βιθέρω καὶ τὰ φασόλια βγαίνον δι' ἐκρίζωσιν

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... Ἡ ἐκατέρωθεν τοῦ ὀσφύος

2) Οἱ στάχυες τοῦ ἐμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ...

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ...

Οἱ ἴδιοι αἱ θερισταὶ ἀποθέτουν τὰ χερόβολα... ἐπὶ τῷ ἐδάφει

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὴ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ...

Ἐτοποθετοῦντο τρία χερόβολα ἐπὶ τῷ...
δραχμίδος μετὰ τὰ σταχυὰ εἰς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν
καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐδένετο τὸ δριμάτι

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Δεμαίαι.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

..Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....

?Απὸ τὰ Κατύχαρα ἐκλήγαινον ὡς ἑπαγγελματίαι.

..Θερισταῖδες εἰς τὰ Μαλγχαρα Ἄνατ. Θράκης.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οἰονομολογίαν).....

..Ἡμεῖβοντο με μεροκάματο μετὰ φαγητοῦ.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό· τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

..Ἐφερον καὶ οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες πρὸς

..πρᾶγμάσιν εἰς τὴν ἀριστερὰ χεῖρα (παραμυρία)

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.. Ἀρχή... τοῦ θερισμοῦ (χειρικό)... ἐγένετο... Δευτέρα...

.. ἢ Τετάρτη... ἢ Παρασκευή...

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν
τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἐθιμικὸν τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ αὐτοῦ.

χειρικός θεριστὸν σταχὺ καὶ γιὰ αὐτὰς ἔκαναν χῆτι
πρὸς τὸ τοποθετοῦν εἰς τὰ εἰκονοστάσια. Τὸ τελευταῖον

ἀγνῶν τοῦ θερισμοῦ τὸ ἔδωκαν ὅρθιον ἔβαζαν ὅλα

τὰ ἀρσενία καὶ τὰς παλαμαρὰς καὶ γιὰ θοῦτο ὅλοι γύρω
γύρω γιὰ νὰ χυμίσῃ τὸ ἀμπάρ (θηροθήκη) καὶ ἔβαζαν
ἐν μέσῳ τοῦς διπλοῦς χορτὰ (αἰγριάδα) διὰ νὰ
μὴν τοὺς πονῇ ἢ μένῃ ταν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

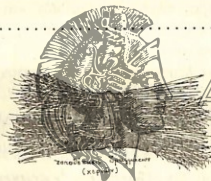
1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. Συγχρόνως μετὰ τὸν θερισμὸν... ..

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ καθὲρ φερὶ ταῖς ἑδένε μόνος τον καὶ τὸ
 διμάτι τον καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς τῷτο
 καὶ ἡ πολλαμαριά.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὸ βράδυ τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο εἰς τὸ
 μέσον τοῦ χωραγίου καὶ ἐχένοντο μικρὲς θυμωλίας
 (γυθιοὶ κορυζαρία). Ἀπὸ 17 δεμάτια τὸ καθένα
 καὶ ἐτοποθετοῦντο στὰ αὐρῶτα.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1900

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...Τὸν Μάρτιο μῆνα.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

...Μί μὲν σκαπὰ.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ἕπρα, χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ...? Ἐδυνθίζετο...? Ἐσπέρνετο... ὡπως...? Ἐθερίζετο μί μὲν κόβου. Ἐξμρετιτο ἐξ τοῦ χωράφι καὶ ἐν βονίχῳ... μετεφέρετο ἐξ τῶν ἀποθήκων (ἀχυρῶνα) εἰς...? Ἐτροφῶν τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον, (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).Τὸν Μαΐον... μί μὲν κόβου.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

...Τὴν φωτογραφία εἰσενέγκαι μὴ κόβου καὶ.....

...Τὰ ἐργαλεῖα τροχίσματος αὐτοῦ.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. Ξυραίνεται με διάφορα γυρίσματα
Μετά ξαπλώνει (μπαντάκιο) με ψάρες (ηαηύρια)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μετεφέροντο εἰς τὰ ἀλώνι. τὸ ἀπὸ τῶν εὐρίσκετο
... εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... Θεμωνιά. Μία θεμωνιά χρειάζετο 500 δεμάτια
Τὰ δεμάτια ἐποθετοῦντο συστηματικῶς διὰ το μὴν
τὰ περὶ ἢ βροχὴ

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ὄχι. Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

... Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ. Κάθε οἰκογένεια
... ἔχει ἰδιόμον τῆς ἀλώνι.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.... Κάθε οἰκογένεια ἔχει ἰδιωτὸν αὐτὸν ἀλώνι.
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.... Ἀπὸ τοῦ Ἰούλιου μέχρι τοῦ 15 Αὐγούστου
.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.. Τὰ ἀλωνία ἦσαν ἀπὸ χωμα
.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... Ἐκαθαρίζετο μὲ τὴν τεράρα ἢ ποτα

βαχριοχορτα. Μετὰ ἔβρισκετο καλά ἐν συνεχείᾳ

ἔερριπτετο ἄχυρο καὶ ἐπασχεῖτο μὲ εἰδιμό.

κυνιδρικὸ ἢ κερικὸ ὄργανο τὸ χρομινὸ (χρυσβαράκι)

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

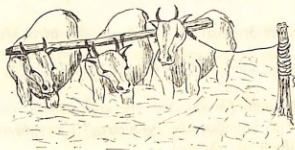
Ὡς καὶ θεοῦ βόλῃς. Δευτέρα, Τετάρτη ἢ Παρασκευή.

ὥρα 6 το πρωί
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

..... Δὲν ὑπάρχει τέτοιος τρόπος ἀλωνισμοῦ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

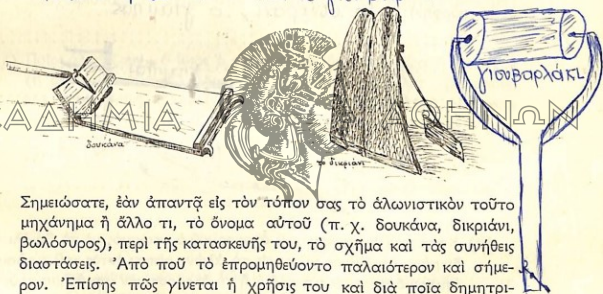
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλούρας, δογκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καλοῦται νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

..... Δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος τρόπος ἀλωνισμοῦ.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
στύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἱχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των. Εἰς τὸν τόπον μας ἔχρησιμο-ποιεῖτο ἡ δογκάνα καὶ τὸ γιοσβαρλάκι

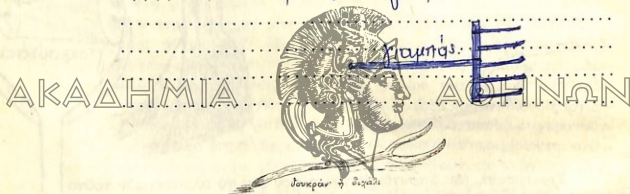
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δογκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

.. Ἀναγ. τ. αἰ. .. εἰς τὸν τόπον μας ἡ δογκάνα ἤτοι ..
.. ἔχρησε χρησιμοποίησιν ἀφ' ἧς ἤλθον αἱ ..
.. ἁλωνιστικοὶ μηχαναὶ καὶ τώρα αἱ θερβοῦσθων-
.. στικαὶ μηχαναὶ. (κομῆναι)

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

.. Ἀπὸ 7.45.6 π.μ. καὶ διακόπτεται τὴν δύναντος ἡμέρας

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... το δουκράνι, ... ο χιαμπας

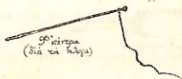

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; ... Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Φκέντρα διὰ τὰ βόδια ὡς τὸ
ὑπόδημα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... ἔ. ν. α. στρώμα. δίστα...
... τὸ ἀλώνι ἦτοχ μεγάλο...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... ὁ ἴδιος ὁ γεωργός

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... Δὲν ἐκρημνιμοποιεῖτο ὁ τρόπος αὐτός ἀλλὰ τὸ κοπάνισμα

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανοι ἐντροπῶν

ξύλο καμειντό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἔκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

Δὲν. Ἐξ. νύκτα. ἀλώνισμος. διὰ κοπάνισματος.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... Στ. 1936... τὸν.....

Ἐπρομηθεύθη δ. ἀπὸ τῶν ἑλλήνων.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα; (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο; (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... Ἐλ. γε. κορπας.

Ἦν. ὅργανο. παλ. ἀμαζιεύτω. ἔ. κορπας. ἦταν. τὰ. χκριβελά.

Ἦν. φωτογραφία. παραδίτω. διάφορα. ἔργα. κ.

1. χκριβελά. 2. κορπά. 3. κορπάκια. 4. τρομπό.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Νί το θρινάκι πού' εἰχέτο χριστεπὸς καὶ μετὰ μὲ τὸ
καρπιάκι αὐτοῦ. Παραθέτω ἑνὸς γραφί. κ. Γεω. Βελιδίου
(25)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Λιχνῶι δ' ἄνδρα.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

... ἔλεγοντο. κότταλα. ἑὸν. κότταλα. καὶ φῶνιζαν. διὰ...
... ἀλωγέραν. φράγαν. διὰ νὰ ἀποχωριεθῇ. ὁ καρπός.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὥς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τῶν καρπῶν ἐγένετο διὰ κοσκινίσματος. μετὰ δριμόνι
 ἐνὸς βῆε κόσταλι τυκὸν ἐπιήκτον ἐς τὸν καρπὸν ὀρμημαυρύνοντο
 μετὰ τὴν ἐκώλη. Ἡ ἐργασία αὐτῇ ἐγένετο λάλασμα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Παλαιότερον... ἤτο... πρῶτον... τὰ λιχνίσματα... δεύτερον... εἶς...
... καεκίνισμα μετὰ τὸ δριμύνην καὶ τρίτον... τὰ χαλαρά... διηλθὺν
... ἢ ἀπομάκρυνσις τῶν κατὰ τῶν ἀπὸ τῶν καρπῶν μετὰ τὴν
... ἑκάστη... ζήμερον... καταργήθησαν... ὅλα μετὰ τὸν Δεκεῖον αὐτῶν
... ὑπὸ τῆς... μηχαναῖς.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Εἶς καρπὸς σωρεύεται χιτῶνα (λαμνί)... μετὰ τὴν τοῦ λαμνίου ἐκκένωσιν...
... πρῶτον... ἐκταυρῶν...
.....
.....

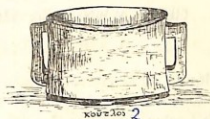
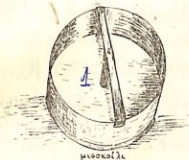
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἀπὸ τοῦ πρῶτου θαμνίου (τσοφῶν) τοῦ καρποῦ εἶτον...
... ἢ κριθῆς πρὶν ἐκκένωσιν εἰς τὴν ἀποθήκην... ἐκκένωσιν...
... εἰς τὸν... διατρίβει...
.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ὁ μακρυὸς ἐλπίτω· γινίκι καὶ ἐκωροῦσε· ἡ δὲ θυμὰς . . .
ὁ θυμὰς ἐλπίτω· ἐσθλὰ γινίκι· ἡ δὲ θυμὰς . . .
ἡ θυμὰς ἡ . . .

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

... ἔπειτα ῥωσαν διὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀγαθόν.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) . *Στὴν ἀποθεκὴν τοῦ περιττοῦ τοῦ καρποῦ.*

... εἰς μίαν κάμαράν τῶν ἐπιστῶν ἢ εἰς εἶδος διαμερισμοῦ
(οἰκονομία) ἢ ἐκπονητέον ἐν σχολῇ.....

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

..Μέσα...α.τ.ς. αναφέρονται...Η δι. παραγράφου των...Επινυπο
...μ.ι. κορίνια...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θεισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλῶνισμα ; ...

Από τους καλύτερους σταγόνες για το άσθμα
αυτά ημυρίζονται σωστά.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Γίνεται και λέγεται χιόνι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς πρῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .

Η. Μηνύ. αὐτὴν λήγουσιν, καὶ ἐξέρχεται τὸ ἔκκλησιον, καὶ ἐκείνη

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Την 1^η Μαρτίου πρωί-πρωί.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ ὁμοτίμου πρίν ἐξῆς ὁ ἴδιος
διὰ τὴν κοινότητα τῶν Μάγιστρος

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... φωτιά καννίεματος

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

..... οἱ ἄνδρες οἰκογενεάρχαι

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

..... ἡ φωτιά αὐτῆς ἀναβέται μὲ βαῖνό πρὸς ναὶ ρ.ν.μ. ὁ γυροῖς

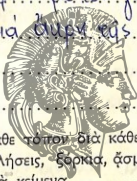
..... ἀπὸ τῶν ἀκροῦντων

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Πάιρνι μὲν κοφίνι μὲ τὸν γιαμπὰ καὶ

..... τὸ ρίχνει εἰς πρὸς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.....

.....

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... Μετὰ τὸ ἔναμα τῆς φωτιᾶς πηδᾶσε τρεῖς φορές

..... ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὁ κομοκῶρης λέγοντας ὅτι ὅπως

..... κοκκινίζει ἡ φωτιά ἔτσι καὶ κοκκινίζει καὶ ἑρῶς

..... τὸ ἴδιον ἔμεναν κατὰ πιν καὶ τὸ ἄλλο μέλη τῆς οἰκογενείας. Τὸ ἔναμα ἦτο διὰ τὸ καλὸ τῆς ὑγείας

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Καίγεται θάνατος.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Ὀχι.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... ἡμέρην καὶ ὑπάρχει ἐν ἑθνεῖσι κατὰ τὸ ὅποιον...

..... ἡν καθαρά Δεστέρα κρεμῶν θυμιά καὶ κατὰ

..... ἡν ἐκείνη κρεμῶν θυμιά καὶ θανάτωνται ἐν

..... ζωῇ. Ὁ σκοπὸς τῶν ἐθίμων εἶναι νὰ πᾶν καλά

..... ἡ ἑεδομία καὶ δια τὴν ψυχήν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2

ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βλῆσε στὰ 4 ἔργα μνηστέα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

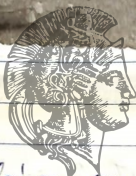
βλῆσε στὰ 6 ἔργα μνηστέα.

βρίσκει σελ. 10 Έρωτημαρτοχ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

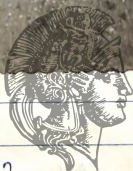
βρίσκει σελ. 11 Έρωτημαρτοχ

Επίγραμμα 12^ο Ερωτηματολόγιο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Επίγραμμα 17 Ερωτηματολόγιο

Εργαστήριο 25. 6η. 25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 15. παράγραφος 5.

1. Τό παλλαυάρι.

Παλλαυάρκι μου ἔμπορφο
μέ τι χαλάζια φούντα
ἦρθε καιρός νά ποντρινεῖς
καί τὸ φλουρούδιας ποῦντα.

2. Τό φεγγαράκι

Φεγγαράκι μ' λαμπρό
φεγγε μ' νά παρησιῶ
ἔχω βράτα μακρινή
ὡς τὸν οὐρανὸν πολὺ

3. Τό δερπανόκι ~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~

Τό δερπανόκι μου εὐὲ μέγα ἔχει βούλα
Θέριδε, ξεθέριδε τό χωραδάκια σάλα.

Ξαράντο δράγιοι εἰ δερσὸ καὶ δὴ δραπεζήν
ἔκανε τό κορμάκι μου καὶ δὴ γιορῶ ν' ἔγρω.

~~ΕΧΑΤΑΜΕ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ~~

καὶ τὰ δύο Φουγιόπαιδα

Πάν νά γίνοντ' Τουρκόπουλα

μέ μαχαίριο, μέ βλατιά καὶ μ' Ἀρβανίτικα κοπή.

Αὐτὰ ἦταν μερικά τραγούδια ἐπ' αὐτὰ πού' εἰρημονοῦντο κατὰ τὸν θρησκευτὸν